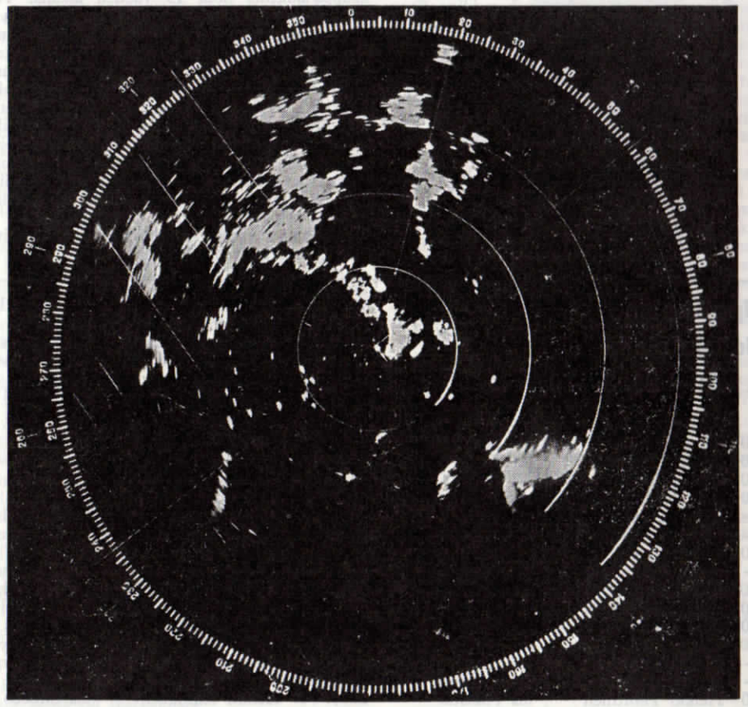

turvallisin

suurin
kaunein
nopein

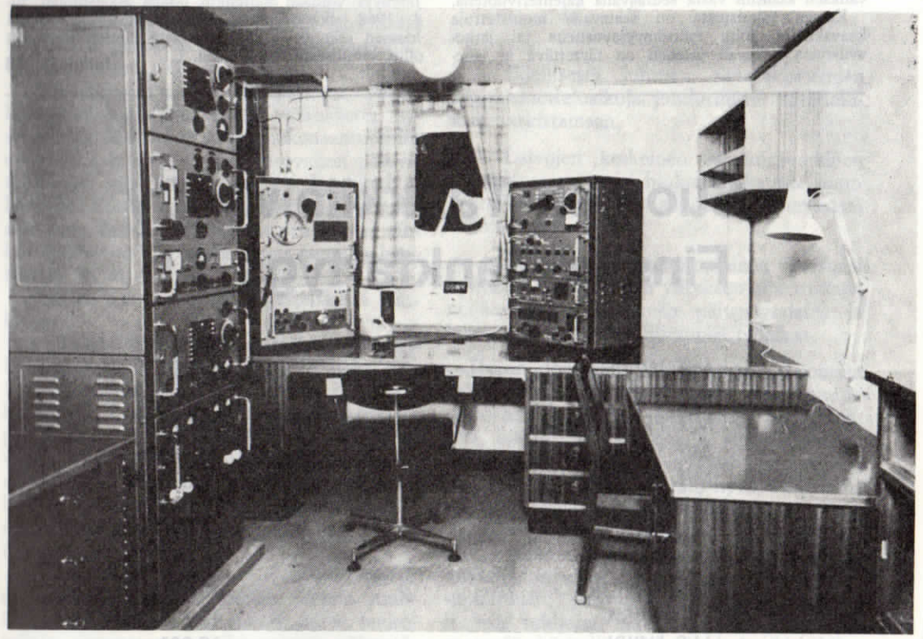
on matka nykyaikaisella matkustaja-aluksella. Se on turvallista jopa sumussa. Tällaiselta näyttää Helsingin edusta sakeassa sumussa FINLANDIAn tutkalla nähtynä.
M/S FINLANDIA on suomalaisen laivanrakennusteollisuuden huippusaavutus. Sen on rakentanut Wärtsilän Hietalahden telakka.

SUOMEN HÖYRYLAIVA OSAKEYHTIÖ Finlandia-Linja

Helsinki 1970 — Erikoispaino Oy

Radio-

SÄHKÖTTÄJÄ

M. T. PEGNY, 96200 DWT, on Rederiaktiebolaget SALLYn uusin alus ja Bonnyn "pikkusisko". Radioaseman on toimittanut Dansk Radio A/S.

Työttömyyskassa tiedottaa

Työttömyyskorvausten maksaminen on aloitettu vuoden 1970 alusta.

Kassan sääntöjen 28 §:n mukaan on jäsen oikeutettu korvauksen saantiin, jos hän on ollut kassan jäsenenä ainakin yhden vuoden sekä tänä aikana ollut työssä ainakin kuusi kuukautta ja maksanut säännöllisesti jäsenmaksunsa. Selvennykseksi mainittakoon, että jos on ollut kassan jäsenenä esim 1½ vuotta, saa mainittua kuuden kuukauden työssäoloaikaa laskea tällöin 1½ vuoden ajalta j.n.e.

Työttömyyskorvauksia suoritetaan Meripäällystövälityksen antaman työttömyystodistuksen osoittamasta yhdeksännestätoista työttömyyspäivästä (ns. karenssiaika) lähtien se mukaanluettuna siihen päivämäärään saakka jolloin työttömyystodistus on annettu. Sen jälkeen vaaditaan uusi työttömyystodistus, ns. jatkotodistus, johon ei sovelleta karenssiaikaa j.n.e. kunnes avustusta on suoritettu 60 päivältä. Tämän jälkeen jäsen on oikeutettu korvauksen saantiin vasta seuraavana kalenterivuotena.

Kassan toimistosta on saatavana monistettuja kaavakkeita, joita työttömyysavustusta tai jatkoavustusta hakevan jäsenen on täytettävä ja lähetettävä kassalle. Samanaikaisesti on pyydettävä Meripäällystövälitystä lähettämään asianomaisen työttömyystodistuksen tai jatkotodistuksen kassalle. Kassan hallitus päättää sen jälkeen kussakin tapauksessa erikseen onko jäsen oikeutettu sääntöjen mukaan avustuksen saantiin.

Jäsenyys kassassa lasketaan alkaneeksi siitä päivästä jolloin kassalle on saapunut asianomaisen suorittama työttömyyskassamaksu ensimmäistä kertaa. Jäsenyys voidaan kuitenkin laskea aikaisintaan 30. 4. 1968 alkaen jolloin Sosiaaliministeriö vahvisti kasssan säännöt ja josta päivästä lähtien kassa on ollut virallisesti toiminnassa.

Jatkuu s. 38

st
Startrading oy-ab
FABIANINKATU 5 FABIANSGATAN
Huolto/Service 634 519
Myynti/Försäljning 653 590 telex 12-1489
kontt.ajan jälkeen / eft. kontorstid 652 809
STARTRADING
– Myy ja huoltaa laivaradiolaitteita, tutkia, kaikuluotaimia, hyrräkompasseja ja automaattiohjauslaitteita.
– Försäljning och service av fartygsradio, radar gyrokompasser och autostyrnings apparater.

Suomen Tankkilaiva Oy
Finska Tankfartygs Ab

M/T WINHA	25.503
M/T PRESTO	20.905
M/T PRONTO	20.872
M/T WIPUNEN	20.480
M/T WIRMA	19.816
M/T PENSA	17.000
M/S WIIMA	14.375
M/S WIRTA	14.375
M/S WIHURI	13.851
M/S WISA	13.675
M/S WIIRI	13.301
M/S VAASA LEADER	12.800
M/T NEWBUILDING NO. 293	24.500
M/T NEWBUILDING NO. 298	24.500

Radiosähköttäjä 30. 4. 1970

N:o 2 1970 Kansainvälisten radiosähköttäjien äänenkannattaja
Huhtikuu Julkaisija: Suomen Radiosähköttäjäliitto r.y., H:ki
21. vuosikerta Pää- ja vastaava toimittaja P. Siili
("Radiolennätin" 1930-31 - "Radio OH" 1932-49 - "Radiosähköttäjä" 1950-)

H 8

"Miksi näin koruton ja lyhyt otsikko", kysynee joku lukijoista. Vastaan: H8 on tabu, johon ei ole mitään lisättävää ja jonka rinnalle ei ole vuosikymmeniin nostettu näkyviä vaihtoehtoja. Se syntyi jo kipinälähettimen ajalla ja sisältää merkinnän lyhyydestä huolimatta paljon asiaa (katso Siirt. meriliik. käsikirja sivut 161 ja 162).

Tarkoitukseni on kiinnittää huomio tämän kansainvälisen (siis meillä varauksetta hyväksytyn) H8-suosituksen mukanaantuomiin epäkohtiin ja esitän myös varovaisen päivystysaikojen muutosehdotuksen nykyisille H8-laivoille. Emme olisi ensimmäinen poikkeus, sillä mm. Ruotsin kauppalaivojen (myös sähköttäjälaivojen) kohdalla Laiva-asemien luettelossa on merkintä HX.

Yleinen pysyminen H8-järjestelmässä merkitsee:

— Täystyöllisyyttä laivan radiosähköttäjälle, sillä merellä oltaessa tulee työajaksi viikossa radiopäivystystä 56 tuntia ja lisäksi kirjanpito. Lisäksi kahden tunnin pätkiksi pirstottujen vapaa-aikojen kuluessa ilmestyy vähän väliä laivan henkilökuntaa toimittamaan työasioita; harva nimittäin tietää milloin on sähköttäjän työaika, sillä sehän ei noudata laivan aikaa kuten laivan muut vahtivuorot.

— Laivaradiotaajuuksien hyväksikäyttö on vajaatehoista, sillä kahden tunnin ruuhka-aikaa seuraa kahden tunnin luova tauko, jolloin ainoastaan rannikkoasemat päivystävät ja autoalarmit ovat päällä. Tämä yli maapallon ulottuva 2 t. työtä/ 2 t. vapaatarytmi vaikeuttaa rannikkoaseman palvelun parantamisjärjestelyjä.

Ehdotankin H8-laivojen päivystysajaksi kaikkialla:

klo 08 — 10 laivan paikallisaikaa
„ 12 — 14 —„—
„ 16 — 18 —„—
„ 20 — 22 —„—

— Edellisestä johtuen rannikkoasemien liikenneluetteloaikoja jouduttaisiin mahdollisesti tarkistamaan.

— Laivojen keskeinen sattumanvarainen yhteydensaanti voisi hiukan vaikeutua, mutta mikään ei estäisi sopimasta yhteyksistä määräaikoina.

— Paikallisajan noudattaminen poistaisi nykyisen vyöhykerajan ylityksen aiheuttaman neljän tunnin siirtymän päivystysajassa ja merkitsisi siis säännöllisempää työaikaa.

Uskon löytyvän ehdottamaani parempia päivystysaikajärjestelyjä esim. pari vuoroa yhdistämällä. Vaikea sitävastoin on uskoa, että useita vuosikymmeniä sitten laadittu päivystysaikataulu vielä nykyisissäkin oloissa olisi paras mahdollinen; niin hyvä, ettei vaihtoehtoja tarvitse edes harkita. Ymmärtäisin asian kuuluvan ensisijaisesti laivasähköttäjille, heidän työajastaanhan on kysymys. Ihmettelenkin, ettei asiaa ole käsitelty "Radiosähköttäjän" palstoilla. En tiedä kiinnostaako asia lukijoita, eikä aikomukseni ole sitä enempää käsitellä. Odotan kuitenkin kiinnostuneena, parhaassa tapauksessa vuoteen 2000, milloin H8 muuttuu merkitykseltään tai siirtyy historiaan.

Nva

Selektiivikutsujärjestelmä

Suomen Siemens Osakeyhtiö on luovuttanut lehtemme käyttöön uutta selektiivikutsujärjestelmää ja sen toimintaperiaatetta kuvaavan saksankielisen esitteen. Käännöstyö on suoritettu melko rutiininomaisesti paneutumatta perusteellisemmin terminologiaan. Laitteen tekniikasta ei liene aikaisemmin julkaistu mitään suomenkielistä. Niinpä itse päälaitekin, Selektivrufgeber/Selective-Calling Encoder, voisi olla nimeltään selektiivikooderi aivan yhtä hyvin kuin selektiiviohjain, jota nimeä kirjoituksessa on käytetty. Nimityksissä on pyritty johdonmukaisuuteen ja käytetty kuvassa 1 esiintyviä lajimerkintöjä, joten rohkenemme toivoa, että käännös puutteellisuuksistaan huolimatta palvelee lukijoita.

Yleistä S 42044-E825-A1 selektiivi-ilmaisijasta.

Nykyisin radioyhteys rannikkoasemalta laivaan saadaan kutsumalla haluttua laivaa nimeltä tai kutsumerkkiä käyttäen niillä taajuuksilla, joita kaikki laivat kuuntelevat joko jatkuvasti tai määrättyinä aikoina. Jatkuvaa kuuntelua varten tarvitaan paljon henkilökuntaa tai radioyhteydet viivästyvät kuunteluaikojen välisten pitkien taukojen vuoksi.

Näitä haittoja voidaan vähentää selektiivikutsujärjestelmällä. Kansainvälisesti sovittujen selektiivikutsukanavien kuuntelupäivystyksestä huolehtii siinä tavanomainen liikennevastaanotin, johon on kytketty selektiivi-ilmaisin. Tämä laite tutkii, onko päivystystaajuudella lähetetty kutsu tarkoitettu ao. laivalle vai ei. Kun laite tunnistaa omalle asemalle tarkoitetun kutsutunnuksen, toimii akustinen hälytin.

Kansainvälisen sopimuksen mukaan täytyy kaikkien tietyllä taajuusalueella toimivien rannikkoasemien käyttää määrättyä samaa kutsutaajuutta. Siten vieraalta rannikkoasemalta lähetetty kutsu tulee vastaanotetuksi samalla varmuudella kuin kotimaasta tulevakin.

Selektiivikutsujärjestelmää on täydennetty lisälaitteistolla, jolla voidaan vastaanottaa kutsutunnuksen yhteydessä myös koodatut lisätiedot kutsuvasta rannikkoasemasta ja käytettävästä työskentelytaajuudesta.

Siemens Aktiengesellschaft on yhteistyössä Saksan Liittotasavallan postilaitoksen kanssa kehittänyt selektiivikutsumenetelmän, jossa käytetään viisiosaista äänisignaalia. Kutakin äänisignaalin osaa varten on käytettävissä 11 eri äänitaajuutta (numerot 1,2,.... 0 ja toistoääni). Näin muodostuu koodi, jolla voidaan erottaa 100 000 eri kutsutunnusta.

Kansainvälinen neuvoa-antava radiokomitea (CCIR) tutki ja vertasi tätä järjestelmää useiden vuosien aikana muihin mahdollisiin menetelmiin ja ehdotti sitä kansainvälisesti käytettäväksi selektiivikutsujärjestelmäksi. Se hyväksyttiin yleismaailmallisessa hallinnollisessa meriradiokonferenssissa Genevessä 1967. Saksan Liittotasavallassa se otettiin käyttöön 1969.

Meriradiokonferenssissa Genevessä 1967 hyväksyttiin seuraavat selektiivikutsutaajuudet:

500	kHz	8802,4	kHz
2182	kHz	13182,5	kHz
2170,5	kHz +	17328,5	kHz
4434,9	kHz	22699,0	kHz
6518,6	kHz	156,8	MHz

+) käytetään enintään 1. 4. 1977 saakka selektiivikutsutaajuutena 2182 kHz:n sijasta.

Selektiivi-ilmaisija voidaan kytkeä minkä tahansa vastaanottimen pientaajuus- tai ilmaisinasteen ulostuloon. Se tulostaa saapuvat kutsusignaalit ja antaa akustisen hälytyksen tunnistaessaan oman kutsutunnuksensa.

Virranlähteeksi soveltuu 24 V dc tai 220 V ac. Lisätunnistimen kytkemistä varten laite on varustettu tarvittavalla liittimellä.

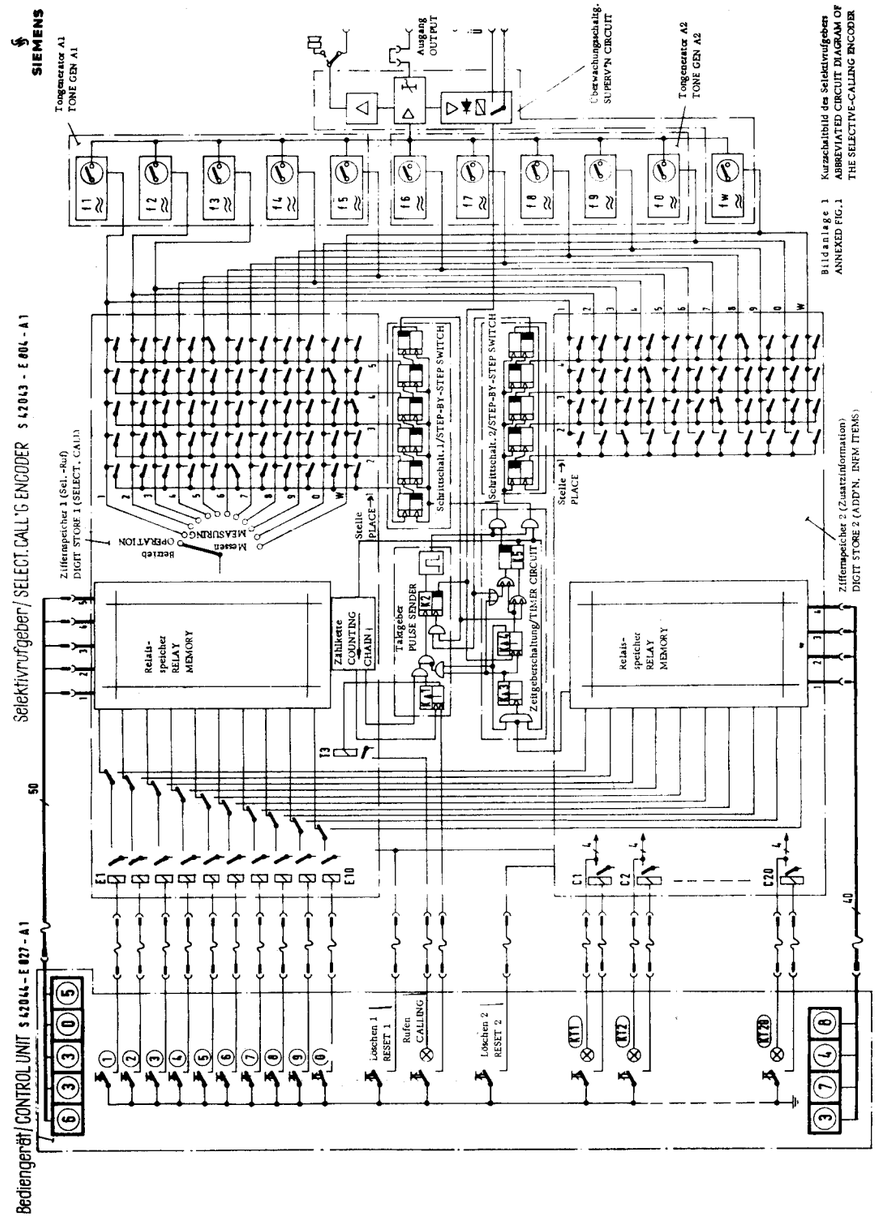
Selektiivi-ilmaisijaa voidaan käyttää hyväksi myös muissa liikkuvien asemien radioliikenneverkoissa.

Selektiiviohjain S42043-E804-A1

Selektiivi-ohjain muodostaa laivan 5-numeroisesta tunnuksesta ja rannikkoaseman tiedot sisältävästä 4-numeroisesta lisäkoodista selektiivikutsuna käytettävän äänisarjan. Lähetettävät äänitaajuudet ovat kansainvälistä meriradioliikennettä koskevien CCIR:n suositusten mukaisia. Laivan 5-numeroinen tunnus ja rannikkoaseman 4-numeroinen lisäkoodi muutetaan radiolähettimelle meneväksi 5 + 4-portaiseksi äänisarjaksi. Numerot muutetaan ($^{10}_{1}$)-taajuuskoodiksi, jossa kutakin numeroa vastaa joku kymmenestä äänitaajuudesta. Jos esiintyy peräkkäin kaksi samanlaista numeroa, lähetetään toinen niistä yhdennellätoista ns. toistotaajuudella fw. Nämä 11 äänitaajuutta kattavat yhden oktaavin, 1124 ... 2110 Hz, ja niiden keskinäinen etäisyys on 6,5 %. Tällä tavalla voidaan lähettää 10^5 kutsutunnusta ja 10^4 lisäinformaatiota. Lisätietojen perusteella voidaan laivalla tunnistaa kutsuva rannikkoasema ja samalla saadaan vihje kanavasta, jota toivotaan käytettävän vastattaessa. Yksittäisten äänitaajuuspulssien pituus on 100 ms ja niiden keskinäinen ajallinen etäisyys n. 3 ms. Laivan tunnuksen sisältävää 5-äänistä kutsumerkkiä seuraa 350 ms:n tauko, jonka jälkeen tulee 4-ääninen rannikkoaseman tiedot sisältävä lisäkoodi. CCIR:n ohjeiden mukaisesti tulee tämä täydellinen selektiivikutsu toistaa 350 ms:n kuluttua. Ellei kutsuun sisälly rannikkoaseman lisäkoodia, toistetaan kutsu 900 ms:n kuluttua. Laite voidaan kunkin lähetyskäskyn yhteydessä asetella toistamaan selektiivikutsua 1 ... 5 kertaa.

Selektiiviohjaimen toimintaperiaate

Tärkeimmät toiminnot käyvät selville selektiiviohjaimen ja käyttölaitteen lohkokaaviosta, kuva 1.

Käyttölaitteessa on kymmenen numeropainiketta, joilla valitaan peräkkäin halutut kutsu- ja lisätietonumerot. Painettaessa hetkellisesti haluttua painiketta toimii muistiyksikkö 1:ssä vastaava ohjausrele (E1 ... E10), joka yhdellä koskettimellaan ohjaa relemuistin 1. asteen vastaavaa relettä. Ohjausrele on jännitteellinen niin kauan kuin painiketta painetaan. Heti sen kun se toimii, se katkaisee syöttöjännitteen (60 V) kaikilta muilta ohjausreleiltä, ettei kahden tai useamman painikkeen samanaikainen tahaton painallus pääse aiheuttamaan väärää ohjausta.

Ensimmäinen numeropainike ohjaa myös ilmaisurelettä, joka kytkee itselleen pitopiirin ja sytyttää yhdellä koskettimellaan käyttölaitteessa merkkivalon ilmaisemaan, että relemuisti on varattu.

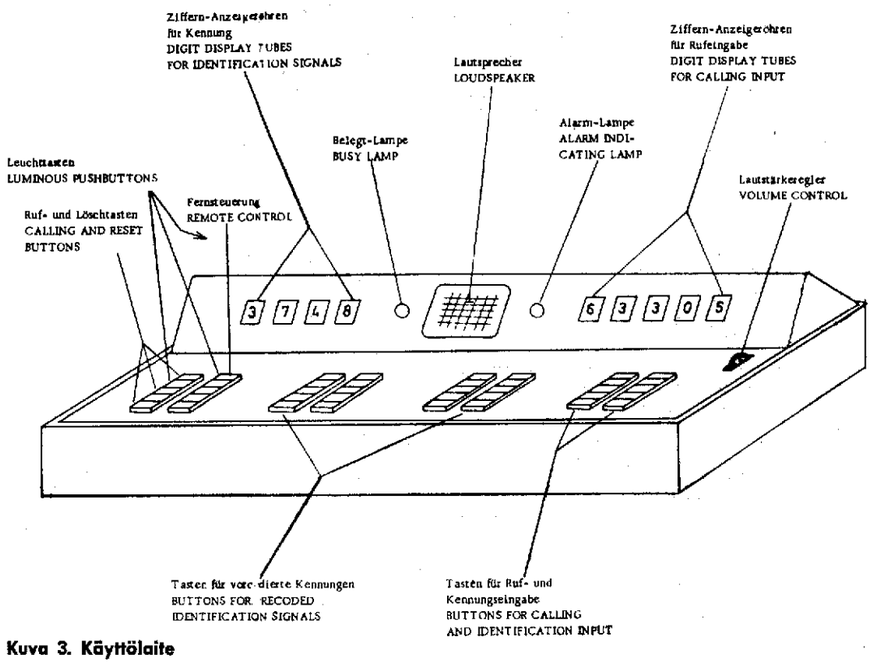
Impulssirele, joka myös on käynnistynyt ensimmäisellä numeropainikkeella, siirtyy takaisin alkuasentoonsa painikkeen palauduttua ja samalla siirtää laskijareleketjussa yhden askeleen eteenpäin, jolloin ohjausreleet E1 ... E10 kytkeytyvät valmiiksi relemuistin toiseen asteeseen.

Seuraavalla numeropainikkeen painalluksella ohjataan siis relemuistin toista astetta kutsukoodin toisella numerolla. Sama toistuu, kunnes muistiyksikkö 1:n 5-numeroinen relemuisti on ohjelmoitu kokonaisella kutsutunnuksella.

Kun 5-numeroinen relemuisti on täysi, toimii rele, joka kytkee muistiyksikkö 2:n käyttöön ja samalla E-releitten koskettimet ohjaamaan relemuisti 2:ta. Kuudes numeropainikkeen painallus antaa siis relemuisti 2:n ensimmäiselle asteelle lisäkoodin ensimmäisen numeron. Loput numerot menevät relemuisti 2:n seuraaville asteille kuten edellä kuvattiin.

Näin siis voidaan laitteeseen syöttää numero numerolta mikätahansa lisäkoodi. Kaikki numeroyhdistelmät 10 000:een saakka ovat mahdollisia. Lisäkoodista voidaan tunnistaa rannikkoasema ja sen suosittelema vastauskanava tietyllä taajuusalueella. Käytännössä tarvitaan rannikkoasemalla vain muutamia tälläisiä lisätietoja ja ne toistuvat aina samanlaisina. Tämän vuoksi on järjestetty mahdollisuus koodata nämä rannikkoaseman lähettämät lisätiedot ennakolta. Muistiyksikkö 2:ssa on tätä varten 20 koodausrelettä, jotka on johdotettu vastaaville käyttölaitteen painikkeille KT1 ... KT20, joilla lisäinformaation kaikki neljä numeroa voidaan va-

Jatkuu s. 32

Kuva 3. Käyttölaite

Yrjö Juhani Luomanmäki 70-vuotias

Toukokuun 31 päivänä 1970 täyttää 70 vuotta Suomen Radiosähköttäjäliitto r.y:n kunniajäsen, yliassistentti Yrjö Juhani Luomanmäki. Hän on syntynyt Pylkönmäellä. Keskikoulun hän kävi Kouvolan yhteislyseossa ja ylioppilaaksi hän tuli Helsingin yksityislyseosta. Vuosina 1935—36 hän opiskeli Helsingin yliopistossa pääaineina englanti ja saksa. Kansainvälisen II luokan radiosähköttäjän pätevyystutkinnon hän suoritti 24. 12. 1921 ja I luokan tutkinnon 11. 1. 1923. Suomen Radiosähköttäjäliiton jäsenenä hän on ollut 8. 5. 1921 alkaen. Vuosina 1922—31 hän toimi laivaradiosähköttäjänä seuraavissa laivoissa: Arcturus, Argo, Astrea, Oberon, Wellamo ja Ilmatar, yhteensä 9½ vutta. Vuosina 1920—21 hän toimi radiosähköttäjänä Vaasaradiossa ja Ilmalan radioasemalla sekä 1922 Maarianhaminan radioaseman hoitajana. AUK:n hän kävi 1919 ja Hels. VSK:n ins. ups. kurssin 1941. Hän oli mukana radiotoiminnassa jo vapaussodan aikana. Talvisodassa hän toimi sot. virkailija PM:n Propag. os:ssa. Aliups. 1918. Vääpeli 1940. Hän on saanut seuraavat kunnia- ja ansiomerkit: VR 4; SL R; 0 ar 2; Vs.mm.; TS.mm.; Js.mm.; Heimosr.; Aun.mm.; PM mr. ja SKK:n am. 25 v. palv. Vuodesta 1931 lähtien hän oli Oy Yleisradion palveluksessa toimien viimeksi äänistudio-osaston käyttötoimiston päällikkönä aina vuoteen 1967 saakka, jolloin siirtyi eläkkeelle.

Suomen Radiosähköttäjäliiton tilintarkastajana hän toimi vuosina 1921—23 ja johtokunnan varajäsenenä 1924—27. Liiton varapuheenjohtajana hän oli 1928—37 ja puheenjohtajana 1938—46. Liiton aikaisemmin julkaiseman "Radio OM":n vastaavana toimittajana hän oli vuosina 1941—49. Suomen Radiosähköttäjäliiton kolmanneksi kunniajäseneksi hänet nimitettiin 23. 2. 1947. Liiton kultaisen ansiomerkin hän sai 21. 11. 1950. Hänen harrastuksistaan mainittakoon musiikki. Hän on opiskellut viulunsoittoa mm. Saksassa ja Englannissa ja hän kuuluu edelleenkin mieskuorolaulajiin.

Liiton menestys on aina ollut hra Luomanmäen sydäntä lähellä ja sitä osoittaa parhaiten se pitkä päivätyö, minkä hän aikaansa säästämättä on tehnyt ammattikuntamme hyväksi. Hänen henkilökohtaisella panoksella liittomme päämäärien toteuttamiseksi on ollut suorastaan ratkaiseva merkitys aikana, jolloin liitolla oli mitä moninaisemmat vaikeudet voitettavanaan vakiinnuttaessaan asemaansa jäsenkuntamme yhteisiä etuja ajavana järjestönä.

Suomen Radiosähköttäjäliitto ja koko radiosähköttäjäkunta esittää kunniajäsenilleen sydämelliset onnentoivotukset 70-vuotispäivän johdosta. Näihin onnentoivotuksiin pyytää myös lehtemme toimitus omasta puolestaan yhtyä.

Laivaradiosähköttäjien työttömyyskassan vuosikokous 1970

Laivaradiosähköttäjien työttömyyskassan vuosikokous pidettiin 21 päivänä helmikuuta 1970 Helsingissä Tekniska Föreningen i Finland'in kerhohuoneessa.

Kokouksessa oli läsnä 12 jäsentä.

Kassan puheenjohtaja Bertel Österlund avasi kokouksen, joka todettiin sääntöjen määräämällä tavalla koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin radiosähköttäjä Aarto Helin ja sihteeriksi radiosähköttäjä Bertel Österlund.

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin radiosähköttäjät Veikko Jyvä ja Pasi Siili.

Sihteeri Österlund luki kokoukselle kassan toimintakertomuksen vuodelta 1969, joka hyväksyttiin esitetyssä muodossa.

Läsnäoleville oli jaettu monisteena vuoden 1969 tilinpäätös ja tilintarkastajain kertomus. Tilinpäätös hyväksyttiin ja hallitukselle myönnettiin tili- ja vastuuvapaus.

Hallitus ehdotti jäsenmaksun säilyttämistä ennallaan, joka esitys hyväksyttiin ja vuoden 1970 jäsenmaksuksi tuli 24 mk eli 2 mk kuukaudessa.

Todettiin, että työttömyyskorvauksia maksetaan vuoden 1970 alusta lukien ja korkeintaan kahdelta kuukaudelta. Myös korvaussummat pysyivät entisinä eli 10 mk päivässä perheelliselle ja 8 mk muille.

Hallituksen jäseniksi valittiin radiosähköttäjät Aarto Helin, Veikko Jyvä, Erkki Koivisto ja Bertel Österlund.

Hallituksen varajäseniksi valittiin radiosähköttäjät Jorma Hänninen, Pasi Siili, Paul Stenberg ja Matti Teriö.

Tilintarkastajiksi valittiin Torsti Virta ja Kalevi Greis ja varatilintarkastajiksi Leevi Palvo ja Pentti Lipponen.

B. Ö.

Laivaradiosähköttäjien työttömyyskassan jäsenmaksu

Kuten liiton jäsenmaksuohjeissa 1970 on mainittu, sisältyy työttömyyskassan vuosijäsenmaksu 24 mk täyteen laivajäsenmaksuun mk 288:—, jonka maksavat kaikki yli 90 vrk kalenterivuoden aikana laivoissa palvelleet.

Mikäli alle 90 vrk laivoissa toimineet (tai kokonaan muissa tehtävissä olevat) haluavat säilyttää jäsenyytensä työttömyyskassassa, on heidän maksettava työttömyyskassan vuosijäsenmaksu 24 mk erikseen suoraan työttömyyskassalle.

Alle 90 vrk laivoissa toimivien jäsenmaksuun, joka on perusjäsenmaksun 25+12 = 37 mk lisäksi 24 mk jokaiselta kalenterikuukaudelta tai sen osalta (vähintään 2 päivää), ei nimittäin sisälly lainkaan työttömyyskassamaksua. Tämä SR:lle tuleva 24 mk suuruinen kuukausimaksu maksetaan palkanpidätyksenä palkanmaksun yhteydessä varustamon kautta liitolle. Esimerkki: laivapalvelu kestää 5/1—20/3, eli 2 kk 15 päivää. Tällöin tulee liitolle suoraan maksettavan perusjäsenmaksun (25+12=37 mk) lisäksi kuukausittain tammi-, helmi- ja maaliskuulta palkanmaksun yhteydessä maksettava 24 mk, joten koko jäsenmaksu on tässä esimerkkitapauksessa seuraava: (25+12) 37+ (3×24) 72, eli yhteensä 109 mk. Tämän lisäksi tulee työttömyyskassan vuosimaksu 24 mk, mikäli asianomainen haluaa kuulua työttömyyskassaan. Tämä työttömyyskassan vuosimaksu 24 mk on maksettava suoraan osoitteella: Laivaradiosähköttäjien työttömyyskassa, Sepänkatu 13 A 1 Helsinki 15. Postisiirtotili No 422176-2.

Mainittakoon, että työttömyyskassan sääntöjen 4 §:n 2 momentin mukaan: "Jos jäsen laiminlyö jäsenmaksujen maksamisen 1 vuoden ajalta, katsotaan hänen eronneen kassasta siitä päivästä lähtien, josta jäsenmaksut ovat maksamatta."

Jos olette epätietoinen työttömyyskassan jäsenyydestänne, on syytä varmistaa asia työttömyyskassan toimistosta.

Laivaradiosähköttäjien työttömyyskassa
Hallitus

Selektiivikutsu — — jatkoa sivulta 30

rata relemuisti 2:een yhtä ainoata nappia painamalla. Yksi painikkeilla käynnistyvistä koodausreleistä kytkee itselleen pitopiirin ja samalla syttyy merkkilamppu siinä käyttölaitteen KT-painikkeessa, jota on hetkellisesti painettu.

Relemuistin sisältö lisäkoodeineen voidaan tarkastaa käyttölaitteen numeroputkilta. Niiden katodit saavat ohjauksensa relemuistin 90 releen koskettimilta.

Kutsuminen

Selektiivikutsu lähetetään painamalla käyttölaitteen kutsupainiketta (Ruf), kuva 3. Tämä painike on lepoasennossaan sähköisesti erotettu. Vasta kun muistiyksikkö 1 on ohjelmoitu kokonaisella kutsukoodilla, on painikkeella mahdollista antaa lähetyskäsky, tällöin siis ilman lisäkoodia. Kutsupainike tulee uudelleen sähköisesti erotetuksi heti, kun lisäkoodin ensimmäinen numero syötetään relemuisti 2:een. Kun täydellinen selektiivikutsu lisäkoodeineen on ohjelmoitu, on kutsupainike taas heti toimintavalmis. Tällä tavalla on ehkäisty epätäydellisten selektiivikutsujen ja lisäkoodien tahaton lähettäminen.

Kutsupainikkeelta saa ohjauksensa myös muistiyksikkö 1:n rele T3, joka kytkee maapotentiaalin kahdelle ulostulopiirille. Samalla käynnistyy pulssiajoittajan hidastuspiiri K1, joka käynnistää selektiivikutsulähetyksen 450 ms kuluttua. Tämän hidastusajan kuluessa voidaan T3 -releen koskettimien avulla esimerkiksi käynnistää lähetin tai kytkeä modulaattorin ohjauslinja puhelimelta selektiiviohjaimelle. Täten estetään muiden äänitaajuusjännitteiden pääsy lähettimen modulaattorille, ettei selektiivikutsu vääristyisi.

K1 -hidastuspiiri toimittua kytkee pulssiajoittajan bistabiili liipaisupiiri K2 suorakaidepulsseja antavan astabiilin multivibraattorin syöttämään 100 ms:n ajoituspulsseja äänisarjaa varten. Nämä pulssit johdetaan ajoitusyksikön liipaisupiiri K5:n kautta elektroniselle askelkytkimelle, jonka ulostulopiirit kytkeytyvät portaittain. Askelkytkin 1:n ulostulopiirit ovat muistiyksikkö 1:n relemuistin koskettimien välityksellä yhteydessä 5 pientaajuusoskillaattoriin, joiden signaalit vastaavat valittuja selektiivikutsun tunnusnumeroita. Askelkytkin kytkee portaittain relemuistin määräämät pientaajuusoskillaattoreiden signaalit päätevahvistimelle, joka antaa äänisarjan asetellun tasoisena 600 ohmin ulostuloon.

Äänisignaalin viidennen osan jälkeen kytkeytyy askelkytkimen kuudes porras lepoasentoonsa ja samalla liipaisupiiri K2 keskeyttää suorakaidepulsseja antavan multivibraattorin toiminnan. Samanaikaisesti vaihtavat ajoitusyksikön monostabiili liipaisupiiri K4 ja bistabiili K5 johtotilaansa. 350 ms tauon kuluttua palautuu K4 stabiiliin tilaansa ja käynnistää jälleen suorakaidepulsseja antavan multivibraattorin. Koska tänä aikana on toiminut myös K5, menevät ajoituspulssit nyt askelkytkin 2:lle, jonka ulostulopiirit välittävät taas muistiyksikkö 2:n relekoskettimien määräämät pientaajuusoskillaattorien signaalit pääteasteelle.

Samoin kuin askelkytkin 1:ssä kytkee nyt askelkytkin 2:n viides aste suorakaidepulsseja antavan multivibraattorin pois. Samalla kytkeytyy ajoitusyksikön liipaisupiiri K4 ja K5 -liipaisupiiri palautuu.

Uuden 350 ms tauon jälkeen palautuu K4 stabiiliin tilaansa ja edellä kuvattu toiminta alkaa alusta toistaen koko kutsutunnuksen.

Tuonen tuville

Johan S. Thore

Helmikuun 23 päivänä 1970 kuoli Svenska Sjöfolksförbundin puheenjohtaja Johan S. Thore. Hän oli erittäin tunnettu ja arvostettu ammattiyhdistysmies sekä kotimaassaan että myös ulkomailla. Hänen johtavaa osuuttaan ITF:n merenkulkuosastossa arvostettiin koko ITF:n jäsenistön piirissä. Thore oli myös lämmin Suomen ystävä, jota osoitti hänen osallistumisensa jatkosotaan Suomessa.

J. H. Oldenbroek

ITF:n entinen pääsihteeri vuosina 1943—50 ja Vapaan Ammattiyhdistysinternational'in ensimmäinen pääsihteeri J. H. Oldenbroek kuoli 7. 3. 1970 72 vuoden ikäisenä.

Jos muistiyksikkö 2:een ei ole syötetty mitään lisäkoodia, ei K5-liipaisuastetta edeltävä porttipiiri ole estotilassa. Siten voi liipaisupiiri K4 palauduttuaan ensimmäisen tauon jälkeen yhdessä aikaisemmin toimineen K5:n kanssa käynnistää monostabiilin liipaisuaste K3:n, joka puolestaan estää suorakaidepulsseja antavan multivibraattorin toiminnan ja siten myös askelkytkin 2:n ohjautumisen. Liipaisupiiri K3, jonka palautumisaika on 200 ms, toimii nyt, kun lisäkoodia ei ole syötetty, kuten askelkytkin 2:n viides aste. Se siis käynnistää palautumisaikansa päätyttyä uudelleen K4:n ja vaihtokytkee K5:n. K4:n palauduttua jälleen 350 ms kuluttua K3:n ohjaus tulee estetyksi ja tällöin voi suorakaidepulsseja antava multivibraattori käynnistyä. Sen ajoituspulssit ohjaavat jälleen 5-numeroisen kutsutunnuksen signaalisarjaa.

Kun lisäkoodia ei ole, muodostuu siis näin kahden kutsutunnuksen välille CCIR:n suositusten mukainen kokonaistauko 350 + 200 + 350 = 900 ms.

Riippumatta siitä, onko selektiivikutsu varustettu lisäkoodilla tai ei, antaa ajoitusyksikkö jokaisen kutsulähetyksen päätyttyä impulssin muistiyksikkö 1:n laskijaketjulle, jota edellä käytettiin ohjaamaan relemuistin asteita numeroita syötettäessä. Se toimii myös kutsulähetysten laskijana. Kun laskijaketju on saavuttanut ennalta asetellun toistokertojen määrän, se katkaisee muistiyksikkö 1:ltä pulssiajoittajalle tulevan kesto-ohjauksen, jolloin ajoituspulssit loppuvat, ja kytkee vielä kerran kutsuhidastuspiirin K1 toimintaan. K1:n ansiosta pysyy kutsupainikkeella käynnistynyt muistiyksikkö 1:n rele T3 kytkevänä vielä 450 ms viimeisen äänisarjan osan päätyttyä. Vasta K1:n palauduttua päästää rele T3 katkaisten alussa mainittujen ulostulopiiriensä maapotentiaalin.

Jos toista näistä ulostulopiireistä on käytetty, kuten aikaisemmin mainittiin, ohjaamaan lähettimen modulaattoria selektiiviohjaimella puhelimen sijasta, voidaan siis lähetintä moduloida puheella vasta 450 ms:n kuluttua viimeisen äänisignaalin päättymisestä. Täten on estetty selektiivikutsun häiriintyminen muilla äänitaajuusjännitteillä myös heti kutsun päätyttyä.

Selektiiviohjaimeen syötetty informaatio jää talteen kutsulähetyksen jälkeenkin. Se voidaan toistaa kutsupainiketta painamalla milloin tahansa. Kutsupainikkeen häiriötä aiheuttava tahaton käyttö lähetyksen aikana on sähköisesti estetty.

Muistiyksikön tyhjennys

Molemmat muistiyksiköt on varustettu poistoreleillä, jotka saatetaan maapotentiaaliin käyttölaitteen poistopainikkeilla. "Löschen I" -poistopainikkeella tyhjenevät molemmat muistiyksiköt, "Löschen II" -painike tyhjentää vain muistiyksikkö 2:n. Täten on mahdollista lisätä samaan laivan kutsutunnukseen tilanteen mukaan erilaisia vastauskanavaa tarkoittavia lisäkoodeja ilman varsinaisen kutsutunnuksen uudelleen koodausta.

Tavallisesti on relemuisti 2 tyhjennettävä "Löschen II"-painikkeella ennen kuin uusi lisäkoodi voidaan syöttää sisään. Käyttölaitteeseen voidaan kuitenkin kytkeä myös valmis juotosliitäntäinen apukytkentä, joka käyttää muistiyksikkö 2:n poistorelettä hetkellisesti painettaessa numeropainiketta. Tällöin entinen ohjelmoitu informaatio poistuu painettaessa mitä tahansa numeropainiketta ja vasta sitten menee uusi lisäkoodi muistiyksikköön.

Tarkistus ja valvonta

Lähetettävän äänisarjan akustista tarkistusta varten on selektiiviohjaimen virranlähdeosaan rakennettu pieni kovaääninen ja 5 ohmin vahvistin. Kovaäänisvahvistimeen voidaan vaihtokytkeä myös käyttölaitteessa oleva äänenvoimakkuuden säädöllä varustettu kovaääninen.

Selektiiviohjaimessa on myös lähetettävää äänisignaalisarjaa valvova elektroninen piiri. Se toimii, jos yksikin äänisarjan osa poikkeaa enemmän kuin 2 — 3 dB asetellusta tasosta. Pientaajuusoskillaattorit ja ulostulopiirit on mitoitettu siten, että lämpötilan, komponenttien toleranssien tai vanhenemisen aiheuttamat tasonmuutokset ovat huomattavasti CCIR:n suosittelemaa 1 dB:n tasodifferenssiä pienemmät. Nämä rajat ylittävät muutokset voivat aiheutua vain komponenttien vioittumisista tai johtimien katkeamisista. Tällöin ne kuitenkin ylittävät myös laitteen oman valvontapiirin herkkyystason ja tulevat siten ilmi.

Valvontalaitteisto myös toimii muutaman sekunnin hidastusajan kuluttua, jos lähetetty äänisarja katkeaa kesken jonkin vian vuoksi.

Kokouskutsu

Suomen Radiosähköttäjäliitto r.y:n hallituksen kokouksessa 15 pnä huhtikuuta 1970 tehdyn päätöksen mukaisesti pidetään liiton ylimääräinen kokous toukokuun 27 pnä 1970 Helsingissä Tekniska Föreningen i Finlandin kerhohuoneistossa, Yrjönkatu 30, 6. kerros alkaen klo 18.00.

Kokouksessa käsitellään:

1. Hallituksen esitys liiton sääntöjen 2, 3, 4, 7, 8, 10, 11, 13, 18, 21, 22, 23, 24, 27, 31 ja 37 §§:n muuttamisesta.
2. Poliisiradion radiosähköttäjien jäsenmaksut 1970.

Suomen Radiosähköttäjäliitto r.y.
Hallitus

Edelleen laite on varustettu molempia käyttöjännitteitä, 60 V ja 24 V, valvovilla releillä. Molempien releiden yksi kosketin ja elektroninen valvontapiiri sytyttävät yhden virranlähdeosan etulevyssä olevista kolmesta merkkilampusta. Ne ohjaavat myös differenssipiirin kautta hälytysrelettä, joka kytkee itselleen pitopiirin. Tämän releen kaksi kosketinta samoin kuin jännitteenvalvontareleiden rinnankytketyt koskettimet ja elektroninen valvontapiiri on johdotettu etulevyn D-liittimille. Koskettimet ovat jännitteettömiä ja niihin voidaan kytkeä erilaisia hälyttimiä, kuten merkkilamppuja, summereita ja kaukovalvontalaitteita. Hälytysreleen pitopiiri voidaan katkaista kuittauspainikkeella ja tällöin hälyttimet kytkeytyvät pois.

Rakenne

Selektiiviohjain käsittää seuraavat moduliyksiköt (kuva 1):

— muistiyksikkö 1 S42044-E822-A1
— muistiyksikkö 2 S42044-E828-A1
— kutsuoskillaattori S42044-E823-A1
— virranlähdeosa S42044-E824-A1

Muistiyksikkö 1:n pääosan muodostaa 5-asteinen dekaadinen relemuisti, johon varsinainen kutsutunnus ohjelmoidaan. Muistireleinä on käytetty viestitekniikassa tunnettuja ja hyviksi havaittuja ESK-releitä (ESK = Edelmetal Schnellkontakt). Lisäksi sisältyvät muistiyksikkö 1:een kymmenen ohjausrelettä (E1 ... E10), jotka syöttävät relemuistiin valitut kutsutunnuksen numerot, sekä laskijareleketju, joka kytkee syötetyt numerot peräkkäin relemuistin eri asteille ja laskee toistokertojen määrän (maks. 4) kutsuja lähetettäessä. Etulevyssä on yksi 30-napainen ja kolme 20-napaista pistukkaa käyttölaitteen numero-ohjelmoinnin ja -osoituksen sekä lähtevien pientaajuus-, ohjaus- ja valvontasignaalien liitäntäjohtimia varten.

Muistiyksikkö 2 on rakenteeltaan samanlainen kuin edellinenkin. Sen 4-asteiseen relemuistiin ohjelmoidaan lisäkoodi. Siihen sisältyvät myös 20-koodausrelettä, joilla voidaan syöttää relemuistiin nelinumeroiset lisäkoodit (20 vakiokoodia) vain yhtä painiketta käyttäen. Käyttölaitteen liittämistä varten on etulevyssä 4 liitäntäpistukkaa.

Kutsuoskillaattoriosa sisältää selektiiviohjaimen elektroniset piirit, jotka on rakennettu painokytkennöille. Kahdella kortilla (S42045-E426-A1 ja A2) on kummallakin viisi pientaajuusoskillaattoria (f_1 ... f_0). Toistoäänen antava oskillaattori (fw) on rakennettu samalle kortille (S42045-E829-A1), jolla ovat myös valvontapiiri ja pientaajuusvahvistin. Muut painokytkennät sisältävät elektroniset askelkytkimet 1 ja 2 (2 × S42045-E827-A1), pulssiajoittajan (S42045-E828-A1), joka ohjaa 100 ms:n pulsseilla askelkytkimiä sekä ajoitusyksikön (S42045-E830-A1), joka ohjaa kutsulähetyksen ajoitusta.

Virranlähdeosa (S42044-E824-A1) antaa muistiyksiköille ja käyttölaitteelle 60 V tasajännitteen ja elektroniikkapiireille 24 V tasajännitteen.

Sen etulevyssä on verkkoliitäntäpistukka (220 V ac), sulake, Glimm-lamppu, kolme merkkilamppua mahdollisten vikojen ilmaisua varten, hälytyksen kuittauspainike sekä vaihtokytkimellä varustettu kovaääninen lähetettävän selektiivikutsun akustista tarkkailua varten.

Selektiiviohjaimen moduliyksiköt on kytketty toisiinsa takaa pistokeliitäntäisillä yhdyskaapeleilla, jotta eri osat voitaisiin tarvittaessa irroittaa. Koko laite voidaan asentaa joko kuvan 2 mukaiseen koteloon tai upottaa DIN 41493-suosituksen mukaiseen modulikehikkoon, jonka syvyys on riittävä. Kotelossa on eri moduliyksiköt varustettu yhteisellä kehyksellä. Kehikkorakenteessa asennetaan kukin moduli kulmakiskoille, jotka ovat kiinni kehikon sivuseinissä.

Käännös: Pasi Siili

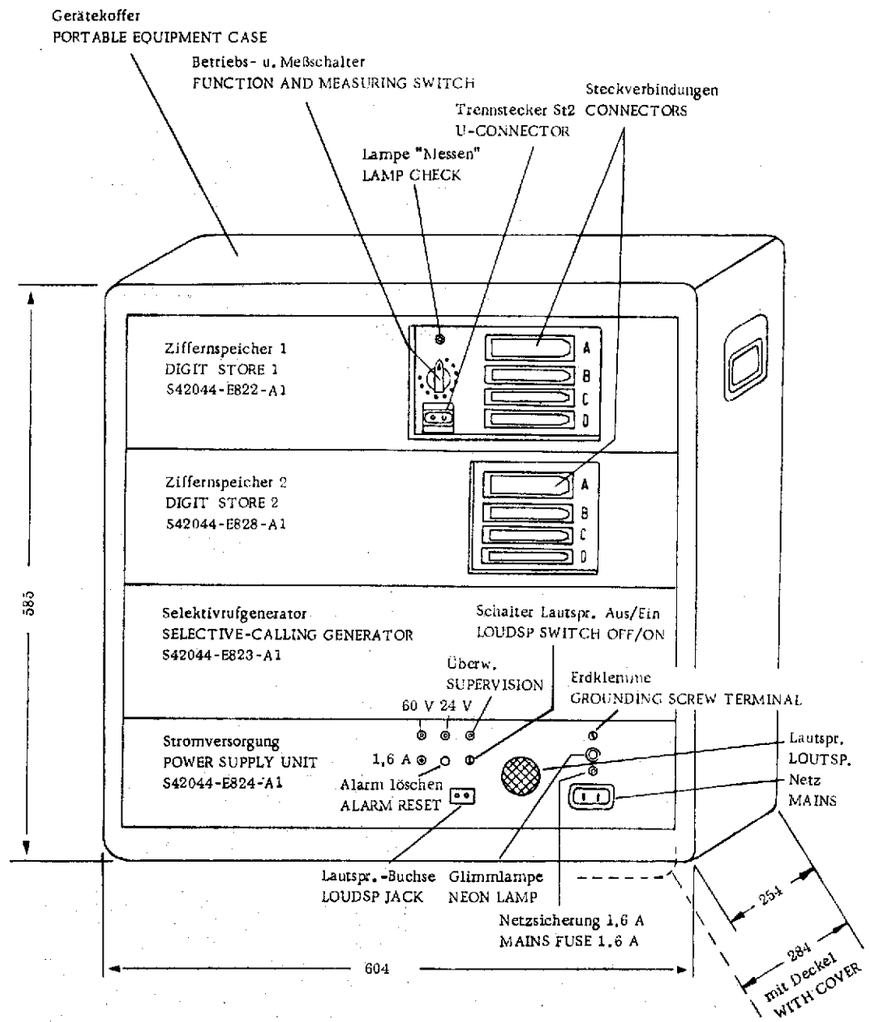

Bild 2 Ansichtsplan des Selektivrufgebers
FIG. 2 LAYOUT PLAN OF THE SELECTIVE-CALLING ENCODER

Onnittelemme 60-vuotiaita!

U. Nurminen

A. Lepistö

J. Jyrälä

Toukokuun 19 päivänä 1970 täyttää 60 vuotta rakennusmestari, radiosähköttäjä Uno Nurminen. Hän on syntynyt Sysmässä. Käytyään 5 luokkaa Helsingin suomalaista lyseota 1927 hän valmistui vuonna 1938 rakennusmestariksi Helsingin Teollisuuskoulusta. Kansainvälisen II luokan radiosähköttäjän pätevyystutkinnon hän suoritti 13. 7. 1932 ja I luokan tutkinnon 7. 10. 1935. Suomen Radiosähköttäjäliiton jäsenenä hän on ollut 13. 7. 1932 alkaen. Laivaradiosähköttäjänä hän toimi vuosina 1932—39 seuraavissa laivoissa: Minerva, Wasaborg, Askö, Argo ja Sarpen sekä 1947 ja 1948 lyhyen ajan Aino Nurminen ja Inkeri Nurminen. Talvi- ja jatkosodassa hän oli työnjohtajana, tstovirkailijana ja bet.korsutarkastajana PM:n Lin. osastossa. Vuodesta 1944 lukien hän on toiminut rakennusmestarina eri rakennusliikkeissä ja vuodesta 1951 lähtien edelleen kustannusarvioiden laatijana Rakennustoimisto Laatubetoni Oy:ssä Helsingissä.

●

Toukokuun 20 päivänä 1970 täyttää 60 vuotta Helsingisssä toimittaja, radiosähköttäjä Väinö Antero (Antti) Lepistö. Hän on syntynyt Sääksmäellä. Käytyään 5 luokkaa Tampereen klass. lyseota hän suoritti II luokan kansainvälisen radiosähköttäjän tutkinnon 22. 3. 1937, jolloin liittyi jäseneksi Suomen Radiosähköttäjäliittoon. Vuosina 1937—41 hän toimi radiosähköttäjänä Petsamossa, Barbrossa, Kronoborgissa ja Rolfsborgissa sekä 1944 Marieborgissa ja 1949 Karin Thordenissa. Vuosina 1962—69 hän on toiminut sijaisena seuraavissa laivoissa: Thetis, Asynja, Finnforest, Araguaya ja Asynja. Toimiessaan radiosähköttäjänä s/s Rolfsborgissa hän joutui siitä joulukuussa 1941 internoiduksi Man-saarelle Englantiin, jossa hän joutui olemaan elokuuhun 1944 saakka. Jätettyään laivaradiosähköttäjän tehtävät on toimittaja Lepistö ollut valokuva-alalla sekä useiden eri aikakauslehtien toimittajana ja viimeksi radiotoimittajana. Merimiesradiossa hän on varsin tunnettu lukuisista meriaiheisista tutkimuksistaan ja pakinoistaan ja joita hän on esittänyt myös televisiossa. Oman lehtemme palstoilla ovat "Antin" pakinat olleet suosittuja.

●

Toukokuun 27 päivänä 1970 täyttää 60 vuotta varatuomari, radiosähköttäjä Johannes Jyrälä. Hän on syntynyt Salmissa. Keskikoulun hän käv. Koulukujan yhteislyscossa Helsingissä 1934 ja ylioppilaaksi hän tuli Helsingin Y yhteiskoulusta 1944. Yleimmän oikeustutkinnon hän suoritti 1951 ja varatuomarin arvon hän sai 1958. Vuosina 1932—36 hän palveli sot. radiosähköttäjänä Rannikkolaivastossa. Kansainvälisen II luokan radiosähköttäjän pätevyystutkinnon hän suoritti 18. 2. 1937 ja I luokan tutkinnon 13. 3. 1944. SR:n jäsenenä hän oli 18. 2. 1937—1. 1. 1965. Vuosina 1937—39 hän toimi radiosähköttäjänä Saint Stephenissä ja Dionessa ja vuosina 1939—47 Helsinki Radiossa. Helsingin asutuslautakunnan lainopillisena apulaisena hän oli vuosina 1951—58 ja viimeksi hän toimi Helsingin kaupungin Maistraatin rakennustoimiston lakimiehenä aina vuoteen 1965 saakka, jolloin siirtyi eläkkeelle.

Handbok för rörlig sjötrafik

Handbok för rörlig sjötrafik har efter en rätt lång väntetid kunnat utges till försäljning. Det bör nämnas, att man vid tryckningen varit tvungen anlita underleverantör, vilket väsentligt försenat utgivningen.

Publikationen kan erhållas från de tidigare meddelade anstalterna. Priset är 14 mk.

Post- och telegrafstyrelsen
Utrikesavdelningen

Merikaapeleitten kapasiteetti kolminkertaistui tietotekokuista huolimatta

Kaksi Standard Telephones and Cables Ltd:n tutkijaa, B. M. Dawidziuk ja H. F. Preston, ovat eräässä tutkielmassaan osoittaneet, että merikaapeleiden kapasiteetti on kolminkertaistunut niiden viiden ensimmäisen vuoden aikana, jolloin tietojenvälityksessä on käytetty tekokuista. Vuoden 1970 lopulla on maailmassa käytössä 94 merikaapelijärjestelmää, joiden pituus on yhteensä yli 85 000 meripenikulmaa.

Tulevan kehityksen osalta tutkijat totesivat mm:

— että eniten kiinnostuneet valtiot investoivat sekä tekokuihin että kaapeleihin
— että enin liikenne tapahtuu kehittyneiden maiden kesken
— että 80-luvulla tarvitaan 10 000 — 20 000 puheyhteyttä yksinomaan Atlantin yli
— että satelliittijärjestelmä sopii kevyelle liikenteelle, kun taas kaapelit ovat taloudellisempia tiiviille, raskaalle liikenteelle
— että kaapeliyhteydet voivat olla asiapuolten omistuksessa siten, että yhteys kahden pisteen välillä voidaan tilata ilman, että kukaan sen jälkeen voi vaikuttaa liikenteeseen, kun taas satelliittiyhteyksissä aina on kolmannen osapuolen vaatima tarkkailu.

Tutkijat koskettelivat myös teknisiä uutuuksia todeten mm, että kanavataajuudet asettavat yhteyksille aivan uudet vaatimukset. He totesivat lopuksi, että vastaisuudessakin tarvitaan sekä tekokuita että kaapeleita.

Laseria ja lasikuitua avuksi tietojenvälitys-liikenteessä

Maaliskuun alussa Lontoon Alexandra Palacessa pidetyssä Fysiikan näyttelyssä esiteltiin yleisölle ensimmäistä kertaa lasersäteelle ja lasikuidulle rakentuva tietojenvälitysjärjestelmä. Sen esitteli ITT:n tytäryhtiö Standard Telecommunication Laboratories Ltd.

Valonlähteenä käytetään jäähdytettyä laseria ja johtimena lasikuitua. Vastaanottimen ensiasteena on silikooninen valonilmaisin. Pulssikoodimoduloitu lasersäde syötetään lasikuitua pitkin vastaanottimeen, jossa se vahvistetaan ja muunnetaan. Järjestelmän kautta voidaan välittää tietoja useita satoja kertoja enemmän kuin nykyisillä koaksaalikaapeleilla. STL on kehittänyt tätä järjestelmää vuodesta 1965 lähtien, jolloin todettiin valojärjestelmän voivan välittää tietoja kymmentä televisiokanavaa tai 10 000 moduloitua puhelinkanavaa vastaavalla kanava-alueella. Ajatus tällaisen tietomäärän välittämisestä yhtä ainoata ohutta lasikuitua pitkin on sangen houkutteleva. Pääongelmana on saada sopiva laserlaite ja riittävän läpinäkyviä lasikuituja. Lasikuituongelma ratkaistaneen lähitulevaisuudessa ja STL:llä on jo kokeilumalleja uudesta laserlaitteesta, joka pystyy toimimaan huoneenlämmössä. Sen teho on 8 wattia 30 ampeerin virralla.

TV-kamera näkee pimeässä

Standard Telephones and Cables, ITT:n englantilainen tytäryhtiö, on valmistanut televisiokameran, joka pystyy ottamaan kuvia tähden kirkkautta vastaavassa valossa.

Uudessa kamerassa käytetään Vidicon-putkea, johon on liitetty ITT:n kolmiasteinen vahvistin, joka vahvistaa valovoiman 35 000-kertaiseksi. Kamera voi siten ottaa kuvia olosuhteissa, jotka ihmissilmä käsittää täydelliseksi pimeydeksi. Mitään keinotekoista valonlähdettä, kuten infrapunaista valoa tai infrapunaista lämpösädettä ei tarvita.

Uusi kamera on monikäyttöinen esim. yövartioinnissa. Sairaalat, vankilat, järjestelyratapihat, tavaraasemat, lentokentät ja muut alueet, joissa halutaan estää luvaton yöllinen toiminta saavat suurta hyötyä kamerasta.

Kameralla on myös sotilaallista merkitystä esim. vihollisen asemien yölliseen tarkasteluun. Merenkulussa sitä voidaan käyttää yöllä suunnistuksen apuna, varsinkin merenalaisissa tehtävissä, jolloin valoa on heikosti ja joissa keinovalo usein heijastuu takaisin kameraan huonontaen kuvaa.

Kamera soveltuu hyvin myös valoherkkien teollisten prosessien tarkasteluun tai sairaalojen yölliseen potilasvalvontaan.

Kamera voidaan varustaa vedenpitävällä kotelolla sekä kauko-ohjauksella ja sitä voidaan täydentää 23 tuuman monitorilla ja kuvanauhurilla.

Mineraalietsintöjä avaruustietokoneella

International Telephone and Telegraph Corporation on saanut 1,1 milj. dollarin määrärahan kehittääkseen uuden menetelmän maan mineraaliesiintymien kartoittamiseksi maata kiertävästä satelliitista käsin. Määrärahan on myöntänyt ITT:n Aerospace and Optical Division'ille NASA suurerotuskykyisen pintarakenteen kartoitusradiometrin kehittämiseen. Radiometri on tilattu Nimbus E-satelliittia varten, jonka valmistaa NASA:n Goddard Space Flight Center Greenbeltissä Marylandissa. Satelliitti laukaistaan radalleen vuoden 1971 loppupuolella.

Radiometri kartoittaa maan mineraaliesiintymät mittaamalla maan lähettämää infrapunasäteilyä (maan yöllä säteilemää lämpöä, joka on kertynyt auringon lämmittäessä sitä päivällä.)

Radiometri, jonka avulla saadaan maantieteelliset yksityiskohdat emäksisistä ja happoisista mineraaliesiintymistä, tarjoaa arvokasta tietoa maantieteelliselle ja maan rikkauksia koskevalle tutkimukselle. Mittaukset suoritetaan Nimbus E-satelliitista käsin, joka kiertää maan napojen kautta kulkevaa rataa n. 1.183 km:n korkeudessa. Avaruudessa koottu tieto välitetään maahan, jossa se kootaan ja analysoidaan.

Radiometri painaa alle 19 kiloa ja sen yhteydessä toimii samantapainen ITT:n valmistama suurerotuskykyinen infrapunaradiometri, jollainen tällä hetkellä on avaruudessa Nimbus III-satelliitilla.

Infrapunamenetelmä perustuu infrapunamittareihin, jotka mittaavat maan lähettämää säteilyä 8 tuuman teleskoopilla. ITT:n ja NASA:n mukaan radiometri rekisteröi säteilyn 59 neliömetrin tarkkuudella.

SR:n TOIMINTAA JA TIEDOTUKSIA
1. 2. 1970 — 31. 3. 1970

Liiton hallitus on kokoontunut helmikuun 1, 6, 10, 11, 12, 18 ja 20 sekä maaliskuun 3 ja 19 päivänä 1970. Liiton vuosikokous pidettiin helmikuun 21 päivänä.

Radiosähköttäjä Teuvo Uolevi Rikkola, joka erosi liitosta 1. 4. 1965, hyväksyttiin hänen anomuksensa perusteella uudelleen Suomen Radiosähköttäjäliiton jäseneksi 6. 2. 1970 entisellä jäsennumerolla 761.

Radiosähköttäjä Jukka Ilmari Rajamäki, joka erotettiin liitosta sääntöjen 9 §:n nojalla 1. 1. 1969, hyväksyttiin hänen anomuksensa perusteella uudelleen Suomen Radiosähköttäjäliiton jäseneksi 8. 2. 1970 alkaen entisellä jäsennumerolla 786.

Radiosähköttäjä Frej Arvid Ahlqvist, joka erotettiin liitosta sääntöjen 9 §:n nojalla 1. 1. 1968, hyväksyttiin uudelleen Suomen Radiosähköttäjäliiton jäseneksi 10. 2. 1970 alkaen entisellä jäsennumerolla 530.

Radiosähköttäjä Tarmo Kalervo Tarvainen, joka erosi liitosta toiselle toimialalle siirtymisen johdosta 31. 12. 1956, hyväksyttiin uudelleen Suomen Radiosähköttäjäliiton jäseneksi 11. 3. 1970 alkaen entisellä jäsennumerolla 419.

Helmikuun 2 päivänä 1970 antoi liitto Suomen Höyrylaiva Osakeyhtiölle lausunnon radioasemaa ja radiosähköttäjän hyttitiloja koskevista piirustuksista, joiden mukaan yhtiön kahta uutta laivaa parhaillaan rakennetaan Rauma-Repola Oy:n Rauman telakalla.

Maaliskuun 10 päivänä 1970 antoi liitto lausunnon Oy Oceanfart Ab:lle niistä piirustuksista, joiden mukaan yhtiölle parhaillaan rakenteilla olevaan alukseen on suunniteltu radiosähköttäjälle tulevat hyttitilat. Liiton esittämät muutokset otti yhtiö huomioon siinä laajuudessa kuin se käytännöllisistä syistä oli mahdollista.

Helmikuun 2 päivänä 1970 ehdotti liitto sekä Suomen Laivanpäällystöliitolle että Suomen Konepäällystöliitolle samanlaisen yhteistyösopimuksen allekirjoittamista kuin SR:llä on Suomen Merimies-Unionin kanssa. Helmikuun 16 päivänä 1970 liitolle lähettämässään kirjeessä Suomen Laivanpäällystöliitto ilmoitti, että liiton hallitus on 6. 2. 1970 pitämässään kokouksessa käsitellyt ehdotusta yhteistyösopimukseksi, eikä ole katsonut tarpeelliseksi tällä hetkellä ryhtyä toimenpiteisiin sopimuksen aikaansaamiseksi liittojemme välillä. Suomen Konepäällystöliitolta ei maaliskuun loppuun mennessä ole saapunut mitään vastausta tehtyyn ehdotukseen.

Merenkulkijain kurinvalvontalautakunta antoi 23. 2. 1970 radiosähköttäjä Eero Heikki Aulis Ollikaiselle ottokatselmuskiellon 31. 12. 1970 saakka. Syynä oli hänen jm Sisussa työaikana tapahtunut juopottelu ja tehtävien laiminlyönti 6, 18 ja 23. 1. 1970. Näiden syiden vuoksi peruutti Posti- ja lennätinhallitus häneltä I lkn kansainvälisen radiosähköttäjän pätevyystodistuksen 4. 3. 1970 alkaen 31. 12. 1970 saakka. Edellämainittujen syiden ja liiton sääntöjen 3 §:n nojalla päätti hallitus erottaa radiosähköttäjä Eero Heikki Aulis Ollikaisen, jäs.no 1046, Suomen Radiosähköttäjäliitto r.y:n jäsenyydestä 4. 3. 1970 alkaen. Samalla hallitus antoi hänelle oikeuden hakea uudelleen jäsenyyttä liitossa 1. 1. 1971 alkaen.

Rannikkoradioasemien ja jäänmurtajien radiosähköttäjien työtaistelun lopettamispöytäkirjassa sovittiin siitä, että Valtiovarainministeriö asettaa toimikunnan selvittämään virkasuhteessa olevien radiosähköttäjien asemaa ja palkkausta ja tekemään ehdotuksen radiosähköttäjien mahdollisesta palkkausten tarkistamisesta vuoden 1971 virkamiespalkkaustarkistusten yhteydessä ja jonka toimikunnan on suoritettava tehtävänsä 30. 9. 1970 mennessä. Tällaisen toimikunnan valtiovarainministeriö asetti maaliskuun 11 päivänä 1970. Toimikunnan puheenjohtajaksi Valtiovarainministeriö kutsui vt. osastopäällikkö, hallitusneuvos Jaakko Vihmolan ja muiksi jäseniksi ylijohtaja Tauno Niklanderin, vs. vanhempi hallitussihteeri Pentti Virmalaisen, toimistopäällikkö Martti Lehmuskallion, pääsihteeri Jorma Mattilan, puheenjohtaja Aarto Helinin ja toiminnanjohtaja Erkki Koiviston. Toimikunta aloitti tehtävänsä 23. 3. 1970.

Virkamiesten työaikaa koskevia neuvotteluja on käyty Virkamiesliitossa 19. 3 ja sen jälkeen Postija lennätinhallituksessa 20. 3. ja 24. 3. 1970.

Puhelinvirkailijaliitto on lahjoittanut SR:lle piirroksen, joka symbolisoi liittojemme välistä hyvää yhteistoimintaa yhteisesti käydyn työtaistelun aikana viime helmikuussa.

Vuoden 1970 työehtosopimukset ovat valmistuneet. Ne lähetetään kaikille laivajäseniille huhtikuun puolivälissä. Samassa kirjeessä lähetetään kukkavälitystä koskevat uudet ohjeet.

Liiton toimihenkilöt ovat vuosilomalla seuraavasti: Elma Jaatinen 3. 6.—30. 6. ja 11. 7.—17. 7. Bertel Österlund 20. 6.—18. 7. ja Erkki Koivisto 2. 7.—10. 7. ja 3. 8.—3. 9. 1970.

Helsinki 31. 3. 1970.

Tj

Työttömyyskassa tiedottaa
jatkoa sivulta 26

Kun joudutte työttömäksi on tärkeätä heti ilmoittautua Meripäällystövälityksen listalle, sillä työnvälitys antaa todistuksen työttömyydestänne ainoastaan siltä ajalta kun olette ollut listalla työnhakijana.

Nimi on uusittava työnvälityksen listalla joka toinen kalenteriviikko.

Lisäksi työnvälitys vaatii, että kaikki merellelähtöä varten tarvittavat paperit (passi, rokotus-, Wasserman- ja tuberkuloositodistus ym.) ovat työnhakijalla kunnossa.

Laivaradiosähköttäjien työttömyyskassa
Hallitus

Merenkuluntarkastaja Axel V. R. Aspelin 50-vuotias

Huhtikuun 2 päivänä 1970 täytti Helsingissä 50 vuotta merenkuluntarkastaja, merikapteeni, merkonomi Axel V. R. Aspelin. Hän on syntynyt Helsingissä. Merimiesuransa hän aloitti vuonna 1936 nelimastoparkki Moshulussa. Perämiehen ja merikapteenin tutkinnot suoritettuaan Turun Merenkulkukoulussa hän purjehti päällystötehtävissä kauppa-aluksilla noin 15 vuoden aikana. Vuonna 1961 hän suoritti merkonomin tutkinnon ja 1963 hänet nimitettiin merenkuluntarkastajaksi merenkulkuhallitukseen. Hän on ollut jäsenenä ja asiantuntijana useissa valtion komiteoissa ja edustanut Suomea monissa kansainvälisissä merenkulkukokouksissa. Hän on toiminut merenkulkuhallituksen valtuuttamana tarkastajana koti- ja ulkomaisilla telakoilla. Vuodesta 1964 lähtien hän on toiminut myös koeajopäällikkönä. Hän on kirjoittanut merenkulkua koskevista asioista aikakaus- ja päivälehtiin ja toiminut avustajana radiossa ja televisiossa. Sotilasarvoltaan hän on yliluutnantti.

Lehtemme esittää myöhästyneet onnentoivotuksensa merkkipäivän johdosta.

Toimipaikkojen vaihdoksia ajalla 23. 1. -70 — 28. 3. -70

23. 1. -70	Jean Sucksdorff	ma Bore VI
29. 1. -70	Pentti Heimola	jm Sivu
4. 2. -70	Sven Selenius	ma Dafny
5. 2. -70	Kurt Svahnström	ma Fennia
— „ —	Pekka Asunta	ma Pinja
— „ —	Jouko Kangasharju	ma Hektos
6. 2. -70	Leo Lövgren	ma Ilmatar
— „ —	Harri Velamo	ma Lapponia
9. 2. -70	Olavi Mertanen	jm Murtaja
10. 2. -70	Mauno Kiiliäinen	ma Castor
11. 2. -70	Kari Laamanen	ma Sirius
12. 2. -70	Harri Soini	ma Margareta
— „ —	Markku Kettunen	ma Jenny
— „ —	Pekka Miettinen	ma Sveaborg
13. 2. -70	Heikki Penttinen	ma Finnstar
14. 2. -70	Lars Lundelin	ma Ragny
— „ —	Veikko Viljamaa	ma Purha
16. 2. -70	Lars Zetterberg	ma Finnhansa
17. 2. -70	Erkki Helminen	ma Hebe
— „ —	Stig Lindgren	ma Bore
19. 2. -70	Matti Teriö	ma Bore III
20. 2. -70	Kaj Styrström	ma Pegny
24. 2. -70	Markku Mustonen	ma Katrina
— „ —	Mikko T. Koskela	ma Sirocco
25. 2. -70	Into Laine	ha Bore
26. 2. -70	Bjarne Rehn	ma Degerö

Paikanhakijoita helmik. 35
Paikkoja välitetty 2.

6. 3. -70	Leo Huuhtanen	ma Hebe
11. 3. -70	Gert-Ove Eriksson	ma Varla
— „ —	Kari Koskimäki	ma Pronto
— „ —	Hilpas Lemmetty	ma Nunnalahti
12. 3. -70	Paavo Salmi	ma Wipunen
— „ —	Nils Westerholm	ma Taurus
— „ —	Seppo Wilen	ma Finntrader
13. 3. -70	Kaj Carlsen	ma Varjakka
— „ —	Matti Kari	ma Enskeri
— „ —	Matti Syrjänen	ma Hektos
18. 3. -70	Raimo Kettunen	ma Simpele
— „ —	Lars Zetterberg	ma Finncarrier
19. 3. -70	Kurt Forsius	ma Clio
20. 3. -70	Heikki Kinnunen	ma Sirocco
— „ —	Erkki Palisalo	ma Outokumpu
25. 3. -70	Raimo Pohjanlahti	ma Lotila
28. 3. -70	Timo Ojaniemi	ma Finnclipper

Paikanhakijoita 43.
Paikkoja välitetty 2.

Suomen Radiosähköttäjäliitto r.y.
Postiosoite: Sepänkatu 13, Helsinki 15
Sähkeosoite: Radioliitto, Helsinki
Puh. 635 320 toiminn.joht. suoraan 669 868.
Postisiirtotili: 7590
Toiminnanjohtaja ja taloudenhoitaja: Erkki Koivisto
Valkjärventie 15 Laajalahti, puh. 461 447
Puheenjohtaja: A. Helin
Varapuheenjohtaja: P. Silli
Hallituksen jäsenet: B. Österlund, V. Jyvä, E. Koivisto
Hallituksen varajäsenet: T. Kilski, M. Teriö, H. Häkkinen, P. Mervi, E. Hallamaa

"Radiosähköttäjä"
Vastaava toimittaja: P. Siili, Kotikonnuntie 2D88, Helsinki 94, puh. 305 869
Ilmoitusten hankkija: Bertel Österlund
Sepänkatu 13, Helsinki 15, puh. 635 320
Ilmoitushinnat v. 1969 — kerta-ilmoitus
Etusivu ja 1/1-sivu ..... 170:— 10 %:n
1/2-sivu ..... 120:— alennus
1/4-sivu ..... 75:— vuosi-il-
1/8-sivu ..... 40:— moittajille
Ilmoitusten oltava toimituksen käytettävissä 2 viikkoa ennen kunkin numeron ilmestymistä eli tammi-, maalis-, touko-, heinä-, syys- ja marraskuun loppuun mennessä.
Tilaushinta mk 10:— vuodelta; irtonumero 2 —